

**TEMATICA EXAMENULUI DE REATESTARE A COMPETENȚELOR PROFESIONALE
SPECIALITATEA OBSTETRICĂ-GINECOLOGIE**

1. Noțiuni de anatomie și fiziologie a aparatului genital feminin

- a) organele genitale externe: vulva
- b) organele genitale: interne: ovarul, trompa, uterul, vaginul.
- c) funcțiile ovarului: ovogeneza și funcția endocrină
- d) funcțiile trompei: cale de trecere pentru elementele sexuale și ou, loc de fecundație
- e) funcțiile uterului: ciclul menstrual și reîntinerirea endometrului, loc de nidație și dezvoltare a sarcinii, rol în nașterea naturală
- f) funcțiile vaginului: organ de copulație și de trecere a fătului.
- g) fecundația, migrația, nidația.
- h) glanda mamară – descriere, rol.

2. Bazinul obstetrical

- a) bazinul mare (diametrele exterioare ale bazinului);
- b) bazinul mic (diametrele strâmtorilor);
- c) bazinul moale (planșeul pelvian);

3. Studiul clinic al sarcinii

- a) Embriogeneza și organogeneza; influența factorilor nocivi asupra embriogenezei
- b) Morfofiziologia placentei:
 - Structura macroscopică a placentei (dimensiuni, greutate);
 - Funcțiile placentei (enumerare);
- c) Cordonul ombilical (structură, rol, dimensiuni);
- d) Lichidul amniotic (definiție, geneză, densitate, volum, rol);
- e) Modificări ale organismului în cursul sarcinii
 - Modificările generale din partea sistemelor și aparatelor, modificările organismului în timpul sarcinii, semne și simptome de sarcină
 - Modificari locale
- f) Diagnosticul clinic
- g) Investigații paraclinice în sarcină
 - Examen de laborator: teste imunologice și radioimunologice.
 - Investigații ultrasonice: auscultația Doppler, ecografia.
 - Examenul lichidului amniotic: aminocenteza și amnioscopia.

4. Atitudinea și acomodarea fătului în cavitatea uterină

- a) așezare, prezentare, poziție;
- b) varietăți de prezentații;

5. Sarcina normală– semne și simptome

- Trimestrul I: amenoreea, semne digestive, manifestări neuropsihice, semne urinare, modificări de formă și volum ale uterului.
- Trimestrul II – amenoree, tulburări neuro-vegetative diminuate, mișcări fetale, bătăile cordului fetal, creșterea în volum a uterului, modificări de consistență, creșterea excitabilității și contractilității.
- Trimestrul III – uter mărit de volum, mișcări fetale active, bătăile cordului fetal, părți mici fetale palpabile, manifestări determinate de adaptarea organismului la sarcină

6. Supravegherea prenatală

- a) obiectivele consultației prenatale și luarea în evidență.
- b) prima consultație prenatală: bilanțul stării de sănătate (anamneza, examenul general pe aparate, examenul obstetrical) și selecționarea gravidelor cu risc, stabilirea vârstei sarcinii și a datei probabile a nașterii; teste de laborator inițiale.
- c) consultațiile prenatale din trimestrul II, III

7. Educația gravidei

- a) igiena sarcinii, alimentația, igiena vestimentară și corporală, activitatea, igiena muncii, pregătirea prenatală (pregătirea mameloanelor pentru alimentația la sân).
- b) medicamentele și sarcina.
- c) adaptarea la rolul de mamă
- d) influența sarcinii asupra sexualității și familiei
- e) problemele de dependență în sarcină: alterarea confortului în legătură cu grețurile și vărsăturile, arsura epigastrică, constipația, sângerarea gingiilor, hemoroizii și varicele; deficit de cunoștințe în legătură cu evoluția sarcinii, nașterea, îngrijirea copilului.

8. Nașterea naturală

- a) Definiție
- b) Examenul gravidei la termen
- c) Semnele declanșării travaliului: contracții uterine ritmice și dureroase, eliminarea dopului gelatinos, deschiderea colului.
- d) Asistarea nașterii în cazuri de urgență
 - perioadele și timpii nașterii
 - conduita în perioada de dilatație, sarcinile asistentei medicale privind monitorizarea mamei și copilului: măsurarea tensiunii arteriale, pulsului, temperaturii, observarea comportamentului; supavegerea b.c.f, semne de suferință fetală, modificarea caracteristicilor contracțiilor, starea membranelor și colului, aspectul lichidului amniotic.

- conduita în expulzia fătului: pregătirea câmpului operator, respectarea asepsiei și antisepsiei, asigurarea materialelor pentru primirea copilului
- conduita în delivrență: semnele dezlipirii placentei, controlul integrității placentei și a țesuturilor moi
- supravegherea lăuzei în primele două ore după naștere, perioada a IV-a. - perioadele și mecanismul sarcinii;

9. Anestezia și analgezia în obstetrică

- a) mecanismul reducerii durerii;
- b) condițiile unei bune analgezii;
- c) metode de analgezie

10. Sarcina patologică

- a) patologia maternă asociată cu sarcina: cardiopatiile, bolile respiratorii, bolile renale, bolile endocrine, bolile infecțioase, bolile hematologice, diabetul, sifilisul și gonoreea, intoxicații cronice (alcoolism, tabagism, consum de droguri)
- b) influența sarcinii asupra bolii și a bolii asupra sarcinii.
- c) sarcina cu risc prin factori materni de ordin general (vârsta sub 20 sau peste 35 de ani, multiparitatea, înălțime și/sau greutate sub limită), antecedente obstetricale și ginecologice, distocii osoase.
- d) boli proprii sarcinii.
 - disgravidia precoce: ptiialismul, varsaturile incoercibile.
 - disgravidia tardivă (hipertensiunea de sarcină).Preeclampsia și eclampsia.
- e) hemoragiile din sarcină
 - din prima jumătate: avortul, mola hidatiformă, sarcina extrauterină
 - din a doua jumătate: avortul din lunile V-VI, placenta praevia, abrupcio placentae, ruptura uterină
- f) anomalii de durată a gestației
- g) nașterea prematură: definiție, cauze, primele îngrijiri acordate nou-născutului prematur.
- h) sarcina prelungită
- i) anomaliile de număr
- j) distocii de dinamică și dilatație – noțiuni sumare.
- k) patologia anexelor fetale
- l) incompatibilitatea sanguină Rh și AOB.
- m) suferința fetală, moartea fătului în uter
- n) intervențiile chirurgicale și sarcina.

11. Lăuzia

- a) fiziologică
 - definiție

- perioadele lăuziei (imediată, propriu-zisă, tardivă, supravegherea funcțiilor vitale, refacerea fiziologică și anatomică a organismului matern)
- supravegherea manifestărilor lăuziei: scurgerea lohiilor, involuția uterină, secreția lactată
- educarea lăuzei pentru autoîngrijire: igiena corporală și locală, igiena sânilor și a alăptării, alimentația lăuzei, reluarea activității fizice și sexuale, măsuri contraceptive.
- educarea familiei pentru sprijinirea lăuzei: rolul părinților după naștere, adaptarea copiilor existenți, părinți cu deficiențe senzoriale și motorii, adaptarea bunicilor.

b) patologică

- infecția puerperală;
- infecția glandei mamare

12. Primele îngrijiri acordate nou-născutului în sala de naștere:

- dezobstrucția, pensarea, ligaturarea și secționarea cordonului,
- stabilirea scorului APGAR,
- profilaxia oftalmiei,
- cântarire și măsurare;
- îngrijiri în apnee tranzitorie, asfizia albastră, albă, traumatisme obstetrice;
- îngrijiri în primele ore și primele zile după externare: alimentația și igiena, plaga ombilicală,
- identificarea malformațiilor.

13. Semne și simptome prezente în afecțiunile ginecologice

- Tulburările ciclului menstrual
 - Tulburări în exces: menoragia (hipermenoreea), polimenoreea, metroragia, menometroragia;
 - Tulburări în minus: hipomenoreea, oligomenoreea, amenoreea.
 - Sindromul intermenstrual.
- Leucoreea: debut, caracterul scurgerilor, circumstanțe de apariție, semne funcționale asociate (prurit, arsuri, algi pelviene, dispareunie, usturimi la sfârșitul micțiunii).
- Hemoragia: cauze generale și locale, cantitatea, ritmul și durerea asociată, aspectul sângelui; hemoragii care survin în copilărie, în perioada pubertară și la femeia în plină activitate genitală.
- Durerea pelvină: intensitate (supraacută, acută, subacută, cronică), timpul de apariție și durata, localizare și iradiere, factori provocatori sau paleativi; dispareunia.

14. Infecțiile aparatului genital feminin

- Vulvovaginite: definiție, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, evoluție, principii de tratament.

- b) Bartholonita: definiție, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, evoluție, principii de tratament.
- c) Tulburări de statică uterină și incontinență urinară – definiție, manifestări, investigații, tratament.
- d) Deviații uterine.
- e) Prolapsul genital – definiție, etiologie, evoluție, tratament.
- f) Incontinența urinară la femeie: cauze, investigații, tratament.
- g) Cervicite (metrite cervicale) și displazii cervicale: definiție, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, evoluție, principii de tratament.
- h) Boala inflamatorie pelvină (BIP): definiție, etiopatogenie, simptomatologie, investigații, evoluție, principii de tratament.

15. Tumori ale aparatului genital

- a) Tumori benigne: fibromul uterin, tumori ovariene benigne, tumori secretante. Definiție, semne și simptome, investigații, evoluție și complicații, principii de tratament.
- b) Tumori maligne: leziuni precanceroase, cancerul de col și uterin, cancerul de ovar: clasificare, simptomatologie și investigații, stadializare, evoluție și pronostic, principii de tratament.
- c) Patologia sânelui. Patologia netumorală. Cancerul de sân. Etiopatogenie, morfopatologie, screening-ul cancerului mamar, clasificarea stadială, tratamentul.

16. Sterilitatea conjugală. Contracepția și planificarea familială.

- a) Sterilitatea și infertilitatea. Definiția termenilor, implicații psihologice, investigații, tratament.
- b) Contracepția hormonală. Dispozitivul intrauterin (DIU). Metode locale și de barieră.

17. Menopauza: definiție, manifestări clinice, terapia de substituție.

18. Investigații specifice în ginecologie

- a) Examine de laborator: examenul secreției cervico-vaginale (bacteriologic și parazitologic, determinarea pH-ului vaginal, examenul citohormonal, studiul glerei, examenul citotumoral (Babeș-Papanicolau), dozări hormonale în sânge și urină.
- b) Examine endoscopice: histeroscopia, colposcopia, celioscopia.
- c) Examine imagistice: ecografia, histerosalpingografia, rezonanța magnetică nucleară (RMN), tomografia computerizată (TC), mamografia, galactografia, xerografia, termografia.
- d) Puncția vaginală (culdopuncția): definiție, scop, indicații/contraindicații, materiale necesare, pregătirea pacientei, tehnica efectuării puncției (rolul asistentei), pregătirea produsului pentru examen, supravegherea după puncție, reorganizarea locului de muncă, notarea în foaia de observație, incidente și accidente, conduită.
- e) Curba termică bazală
- f) Histerometria: indicații/contraindicații, incidente, accidente.

19. Intervenții ginecologice

- a) Biopsia: definiție, scop, locul recoltării (vulvă, vagin, cervix-col, endometru).
- b) Chiuretajul uterin: definiție, scop, pregătirea materialelor și a pacientei, rolul asistentei în timpul tehnicii, observarea conținutului extras, recoltarea fragmentelor pentru examinare și trimitere la laborator, supravegherea după intervenție, reorganizarea locului de munca, notarea în foaia de observație, incidente, accidente.
- c) Spălatura vaginală: definiție, scop, indicații și contraindicații, materiale necesare, pregătirea pacientei, executarea tehnicii, observarea aspectului, lichidului eliminat.
- d) Tamponamentul vaginal: indicații, contraindicații, tehnică.

20. Pregătirea preoperatorie

- a) Pregătirea generală, susținerea psihică în intervențiile mutilante, bilanțul stării de sănătate și investigații obligatorii.
- b) Pregătirea specială: aseptizarea cavității vaginale (spălare, mețare), examenul secreției vaginale, pregătirea câmpului operator, îndepartarea piloziității, montarea sondei).
- c) Pregătirea în urgențe: sarcina ectopică, chistul de ovar torsionat, necrobioza fibromului uterin.

21. Îngrijirea postoperatorie

- a) Transportul la salon, poziția în pat.
- b) Supravegherea postanestezică
- c) Supravegherea faciesului, supravegherea funcțiilor vitale, a diurezei, stării abdominale, reluării tranzitului intestinal, combaterea durerii, supravegherea pansamentului, reluarea alimentației, mobilizarea, prevenirea complicațiilor postoperatorii, educarea pacientei în vederea externării.

22. Profilaxia infecțiilor nosocomiale

- a) agenții cauzali ai infecțiilor
- b) sursele de infecție
- c) factorii favorizanți
- d) măsuri de profilaxie
- e) sarcina asistentelor medicale de obstetrică-ginecologie în profilaxia infecțiilor nosocomiale

23. Profesia de moașă (istoric; legislație care regelementează profesia)

BIBLIOGRAFIE

- 1) Ancăr V., Ionescu C. - "Ginecologia", București, Editura Național, 2008
- 2) Ancăr V., Ionescu C. - "Obstetrica", București, Editura Național, 2008
- 3) Beck W. W. - "Obstetrică și ginecologie", Ed. Medicală Amaltea, București, 1998
- 4) Crișan N., Nanu D. - "Obstetrică și ginecologie-teste pentru examene"-Editura Știință și Tehnică, București, 1999
- 5) Georgescu Brăila M. -"Curs de obstetrică-ginecologie", Editura Didactică și Pedagogică, București, 2000
- 6) Munteanu I.- "Tratat de obstetrică", Ed. Academiei Române, București, 2000
- 7) Stamatian F. -"Obstetrică și ginecologie", Editura Echinox, Cluj, 2003
- 8) Teodorescu Doina, Iorga Adriana, Rista Mariana -"Teorii, concepte, diagnostic în nursing", "Vasile Goldiș" University Press, Arad, 2007
- 9) Titircă Lucreția –"Ghid de nursing și tehnici de evaluare și îngrijiri corespunzătoare nevoilor fundamentale", Editura "Viața Medicală Românească ", București, 2005
- 10) Titircă Lucreția –"Îngrijiri speciale acordate pacienților de către asistenții medicali", Editura "Viața Medicală Românească ", București, 2000
- 11) Titircă Lucreția –"Manual de îngrijiri speciale acordate pacienților de către asistenții medicali", Editura "Viața Medicală Românească ", București, 2003
- 12) Titircă Lucreția- „Urgențe medico-chirurgicale”, Editura Medicală, București, 2000
- 13) Vârtej P. -"Ginecologie", Editura All- București, 2002
- 14) Vârtej P. -"Obstetrica fiziologică și patologică", Editura All- București ,2000
- 15) OUG 144/2008- privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, moașă și asistent medical precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști Moașelor și Asistenților Medicali din România
- 16) Codul de etică și deontologie al asistentului medical
- 17) Ord. Nr.916/2006 privind Normele de supraveghere, prevenire și control al infecțiilor nosocomiale în unitățile sanitare